

Johtava asiantuntija
Tanja Ulvinen

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Taustaa

Aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 5 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirastojen lukumäärästä, toimialueista, nimistä ja toimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Pelastustoimen järjestämisestä annettu laki (613/2021) tulee voimaan 1.1.2023. Laissa säädetään hyvinvointialueiden sekä Helsingin kaupungin järjestämisvastuulla olevan pelastustoimen järjestämisestä, kehittämisestä, ohjauksesta ja valvonnasta.

Lain 14 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto valmistelee alueellaan pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittain asiantuntija-arvion. Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan ja arvioidaan pelastustoimen palvelutasoa tehtäväkohtaisesti, pelastustoimen palvelujen tarvetta, saatavuuden sekä laadun toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä, investointien tarvetta ja vaikutuksia. Asiantuntija-arviot toimitetaan sisäministeriölle ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa.

Samankaltaisen 2 momentin mukaan aluehallintovirastojen arvioista kootaan sisäministeriölle valtakunnallinen asiantuntija-arvio. Valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoamisesta vastaava aluehallintovirasto hyödyntää valtakunnallisen asiantuntija-arvion laatimisessa muiden aluehallintovirastojen arvioita sekä hyvinvointialueiden 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä. Aluehallintoviraston oikeudesta saada tietoja hyvinvointialueilta säädetään 19 §:ssä. Valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoamisesta vastaavasta aluehallintovirastosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Esitys valtioneuvoston asetukseksi aluehallintovirastoista annetun asetuksen muuttamiseksi

Valtioneuvoston asetuksessa aluehallintovirastoista (906/2009) säädetään muun muassa aluehallintovirastojen toimialueista, organisaatiosta ja tehtäväjaosta sekä eri aluehallintovirastojen toimivalta-eräissä tehtävissä. Asetuksen 9 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Etelä-Suomen aluehallintovirastolle annetaan tehtäväksi pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitettu tehtävä valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoamisesta.

Valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoamista koskeva tehtävä esitetään annettavaksi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, sillä kokonaisuutena arvioiden sillä arvioidaan olevan parhaat edellytykset tehtävän suorittamiselle.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@govsec.fi
www.intermin.fi

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella on 9 pelastuslaitosta 22 pelastuslaitoksesta eli 41 % valtakunnan pelastuslaitoksista. Etelä-Suomen aluehallintovirastolla on näin ollen jo valmiiksi laaja tietämys hyvinvointialueiden tilanteesta oman alueensa asiantuntija-arviointien ja pelastustoimen valvonnan kautta.

Lisäksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella pelastustoimen palveluita tuotetaan kolmella eri tavalla:

- a) pelastuslaitos tuottaa pelastustoimen palvelut hyvinvointialueella (6 kpl)
- b) pelastuslaitos tuottaa pelastustoimen palvelut kahdelle hyvinvointialueelle (2 kpl)
- c) Helsingin erillisratkaisu; pelastuslaitos tuottaa pelastustoimen palvelut Helsingin kaupungissa

Valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoaminen edellyttää eri tuottamistapojen erityispiirteiden tuntemusta.

Asetuksen taloudelliset vaikutukset

Aluehallintovirastot saavat yhteensä 12 henkilötyövuotta pelastustoimen- ja varautumisen vastuualueille vuodelle 2023, joista seitsemän jatkuu vuodelle 2026 saakka. Etelä-Suomen aluehallintovirastolle edellä mainituista henkilötyövuosista tulee yhteensä neljä henkilötyövuotta. Näihin henkilötyövuosiin on sisällytetty valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoamistehtävä.

Esityksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu sisäministeriössä virkatyönä.

Asetusluonnoksesta on järjestetty lausuntokierros ajalla 12.10.2022-4.11.2022. Lausuntoa pyydettiin valtiovarainministeriöltä sekä aluehallintovirastoilta. Lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Itä-Suomen aluehallintovirasto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto sekä Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Valtiovarainministeriö totesi lausunnossaan, että perustelumuioliuonnoksessa henkilötyövuosien osalta esitetty vastaa vaikutukseltaan valtiovarainministeriössä tehtyä valmistelua aluehallintovirastojen resurssienjaosta vuodelle 2023 sekä sen pohjana ollutta aluehallintovirastojen yksimielistä esitystä asiassa. Valtiovarainministeriö esitti kuitenkin tarkennuksena, että aluehallintovirastoille tulee vuodelle 2023 kaiken kaikkiaan 12 henkilötyövuoden lisäresurssi pelastustoimen- ja varautumisen vastuualueille. Näistä lisäresursseista perustelumuioliuonnoksessa mainittu uusien lakisääteisten tehtävien lisäresurssi seitsemän henkilötyövuotta sisältyy vuosien 2023-2026 julkisen talouden suunnitelmaan sekä vuoden 2023 talousarvioesitykseen. Viiden henkilötyövuoden lisäresurssi sisältyy toistaiseksi vain vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja tullaan esittämään valtiovarainministeriön hallinnonalalta huomioitavaksi vuoden 2024-2027 julkisen talouden suunnitelmassa pysyvänä lisäyksenä aluehallintovirastoille. Muistioluonnoksessa mainittu neljä henkilötyövuotta on voitu suunnitella osoitettavaksi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle nimenomaisesti lisäresurssien kokonaisuuden (12 henkilötyövuotta) puitteissa.

Lausunnon antaneet aluehallintovirastot kannattivat valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoamistehtävän antamista Etelä-Suomen aluehallintovirastolle.

Voimaantulo

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.